

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16Pc/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624200625
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624200625.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci navrhovateľky A. B. C., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E. F. G., proti manželovi, ktorý návrh na rozvod manželstva nepodal H. C., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E. F. G., o rozvod manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo A. B. C., I. C., nar.XX.XX.XXXX a H. C., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu mesta Spišská Nová Ves, vo zväzku XX, I. XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX, r o z v á d z a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.02.2024 sa navrhovateľka domáhala, aby súd jej manželstvo s manželom rozviedol.

2. Tento svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX, pričom u navrhovateľky ide o prvé manželstvo a u manžela navrhovateľky o druhé manželstvo. Z manželstva sa im narodili dve deti - syn a dcéra, ktorí sú už obaja dospelí. Pred uzatvorením manželstva sa poznali šesť mesiacov, manželstvo uzavreli asi po päť mesačnej intímnejšej známosti z lásky s tým, že v čase sobáša bola navrhovateľka v piatom mesiaci tehotenstva. Manželstvo bolo spočiatku bezproblémové, aj keď manželova direktívna povaha sa prejavovala už od začiatku manželstva. Nastali rôzne konfliktné situácie, avšak nejak to vyriešili a ustáli. Postupne v priebehu rokov sa u manžela navrhovateľky čoraz viac začala prejavovať jeho povaha, všetko v manželstve musela vybavovať navrhovateľka a tiež na výchovu detí bola výlučne iba ona. Zlom v manželstve nastal asi v roku 2016, keď si účastníci konania v F. v časti J. kúpili pozemok a začali stavať dom. Všetko čo sa týka vybavovania papierov na dom, až po zabezpečenie materiálu a majstrov vybavila navrhovateľka. Manžel navrhovateľky s ničím nebol spokojný, stále ju ponižoval, a všetko čo vybavila bolo podľa neho zlé. V roku 2020 v čase korony, sa do F. odsťahovali a až do júla 2023 tam spoločne bývali. Počas toho obdobia mala navrhovateľka celú starostlivosť o dom a zvieratá na starosti ona sama. Manžel jej v ničom nebol oporou, sám nič nevybavil, len jej stále niečo nariadil a neustále ju kontroloval. Stále jej opakoval, že je neschopná, že jej všetko dlho trvá, že nič nevie. Vyčítal jej, že nevie zarobiť peniaze, že čo navarí sa nedá jesť, že sa (navrhovateľka) o seba nestará a že je tučná a neupravená. Nikdy sa od neho nedočkala úcty, či pochvaly. Niekoľkokrát sa vyjadril, že si hľadá inú ženu. Začiatkom roka 2023 to už začalo byť na nevydržanie, hádal sa pre všetky maličkosti, bol vulgárny a niekedy to prešlo až do agresivity. V júli 2023 sa navrhovateľka od manžela odsťahovala. Navrhovateľka tiež v návrhu uviedla, že ich vzťah bol a doteraz aj je pre ňu vyčerpávajúci. Pre rozvod sa rozhodla, pretože už nevládze žiť v tomto vzťahu a správanie manžela jej doteraz spôsobuje príliš veľa stresu. Ďalej uviedla, že intímne nežijú asi päť rokov, nehospodária spolu, nemajú spoločné aktivity ani známych. Spolu už ani nekomunikujú.

3. Manžel navrhovateľky sa k návrhu písomne nevyjadril hoci bol k tomu vyzvaný uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16Pc/2/2024-7 zo dňa 06.02.2024, ktoré mu spolu s uvedeným návrhom bolo doručené dňa 14.02.2024. Svoje vyjadrenie realizoval až v rámci svojej účastníckej výpovede.

4. Navrhovateľka sa pojednávania konaného dňa 04.03.2024, na ktorom bolo rozhodnuté, nezúčastnila, pričom predvolanie na pojednávanie jej bolo osobne doručené dňa 08.02.2024, kedy svoju neúčast z dôvodu jej nástupu na kúpeľnú liečbu písomne ospravedlnila podaním zo dňa 27.02.2024, ktorým zároveň udelila súhlas, aby súd rozhodol v jej neprítomnosti. Manžel navrhovateľky sa pojednávania zúčastnil a tak súd konal a napokon aj vo veci rozhodol.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manžela navrhovateľky, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a na základe toho ako aj vychádzajúc zo samotného návrhu navrhovateľky zistil tento skutkový stav:

6. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX a toto je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mesta E. F. G., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX.

7. Z tohto manželstva pochádzajú toho času už plnoleté deti- syn a dcéra účastníkov konania.

8. Podľa zhodného tvrdenia oboch účastníkov konania, títo sa poznali zhruba pol roka predtým ako uzavreli toto ich manželstvo, pričom v čase sobáša bola navrhovateľka už v piatom mesiaci tehotenstva.

9. Podľa výpovede manžela žalobkyne spočiatku bývali u rodičov navrhovateľky, neskôr manžel dostal byt od svojho zamestnávateľa D., v ktorom bývali a po nejakom čase začali stavať rodinný dom.

10. Podľa vyjadrenia navrhovateľky (v jej podaní) zlom v ich manželstve nastal asi v roku 2016, teda práve vtedy, keď si účastníci konania začali stavať dom. Naproti tomu manžel žalobkyne začiatok problémov v ich vzťahu datoval až na čas po presťahovaní do uvedeného domu.

11. Navrhovateľka v návrhu uvádzala, že všetko čo sa týkalo výstavby ich domu, teda od vybavovania papierov na uvedenú výstavbu až po zabezpečenie materiálu a majstrov zabezpečovala ona, pričom manžel nebol s ničím spokojný, stále ju ponižoval, a všetko čo takto vybavila bolo podľa neho zlé.

12. Manžel navrhovateľky vo svojej účastníckej výpovedi vybavovanie všetkých vecí ohľadne výstavby domu navrhovateľkou potvrdil, dôvodiac to tým, že on neporozumel všetkému, čo od nich pri týchto vybavovačkách chceli, a tak to nechal na navrhovateľku, ktorá sama podľa neho uviedla, že to všetko vybaví. Tvrdenia navrhovateľky, že ju mal ponižovať ohľadne tohto vybavovania týkajúceho sa výstavby tohto domu, ako aj tvrdenia o jeho výtkach, že všetko čo navrhovateľka mala robiť pri vybavovaní výstavby domu bolo zlé, manžel nepoprel, avšak uviedol, že z jeho strany to bolo len zo srandy, a tiež sa bránil tým, že jej to v skutočnosti vytýkať ani nemohol, keďže tomu ani nerozumel.

13. Podľa tvrdení navrhovateľky, ktoré manžel nepoprel, do vystaveného rodinného domu sa presťahovali v roku 2020 v čase korony, a v tejto spoločnej domácnosti zotrvali obaja účastníci konania až do júla 2023.

14. Navrhovateľka v návrhu uvádzala, že počas toho obdobia sama vykonávala celú starostlivosť o dom a zvieratá, pričom manžel jej v ničom nebol oporou, sám nič nevybavil, len jej stále niečo nariaďoval a neustále ju kontroloval.

15. Manžel navrhovateľky vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že on v tom čase už pracoval v spoločnosti K. na turnusy, takže keď bol preč, musela sa o tieto veci postarať navrhovateľka, zároveň ale dodal, že naopak, keď mal voľno a navrhovateľka šla do práce, tak sa o dom a zvieratá staral práve on. Tiež v tejto súvislosti poukázal na to, že navrhovateľka pracovala len 8 hodín a že bola každý deň doma.

16. Navrhovateľka (v rámci svojho návrhu) tiež poukazovala na to, že počas uvedeného obdobia spolužitia jej manžel neustále opakoval, že je neschopná, že jej všetko dlho trvá, že nič nevie. Vyčítal jej, že nevie zarobiť peniaze, že čo navarí sa nedá jesť, že sa (navrhovateľka) o seba nestará a že je tučná a neupravená.

17. Manžel navrhovateľky vo svojej účastníckej výpovedi tieto tvrdenia nepoprel, len sa voči ním bránil tým, že z jeho strany šlo opätovne len o tvrdenia ním uvádzané zo srandy, ktorými chcel takýmto spôsobom navrhovateľku nejako povzbudiť. Tiež uviedol, že pokiaľ šlo o oblečenie navrhovateľky, tak v tomto podľa neho „zlyhala.“

18. Navrhovateľka v návrhu ďalej poukazovala na to, že sa manžel mal tiež niekoľkokrát vyjadriť, že si hľadá inú ženu, kedy manžel žalobkyne vo svojej výpovedi potvrdil, že sa takýmto spôsobom skutočne vyjadroval, zároveň ale uvádzal, že si v skutočnosti nikoho iného nehľadá. Naopak v rámci tejto svojej účastníckej výpovede obvinil navrhovateľku z toho, že táto začala holdovať alkoholu, že sa stávalo, že nechávala auto a kvôli tomu cestovala vlakom, a že to bola práve navrhovateľka, ktorá si pri tých cestách dokonca našla aj známosť. Podľa jeho vyjadrení o tejto známosti navrhovateľky mal vedieť od ich dcéry s tým, že to malo vyplynúť z sms komunikácie s cudzím mužom, ktorú mala mať navrhovateľka vo svojom mobile. Zároveň manžel navrhovateľky tiež uviedol, že samotná navrhovateľka mu tvrdila, že s nikým nič nemá a že ho v živote nepodviedla.

19. Z obsahu návrhu navrhovateľky vyplynulo, že od začiatku roka 2023 sa manžel s ňou hádal už pre všetky maličkosti, mal byť vulgárny a niekedy to malo prejsť až do agresivity.

20. Manžel navrhovateľky vo svojej účastníckej výpovedi poprel akejkoľvek prejavy agresivity z jeho strany voči jej osobe, na druhej strane však potvrdil, že sa hádali, pričom podľa jeho tvrdení mal navrhovateľke nadávať rovnako tak ako ona nadávala jemu. Uviedol, že jedna z hádok sa týkala prípadu zabezpečenia auta, keďže ich zhorelo, on mal od kolegov informáciu o možnosti požičania si auta za mesačné splátky 200 eur mesačne, čo vyvolalo hádku medzi ním a manželkou, ktorá mu vykrikovala, že to by už mohli mať za tie peniaze auto na leasing, ale že tento si nemohli dovoliť.

21. Z obsahu návrhu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že táto sa v júli 2023 od manžela odsťahovala. Bližšie okolnosti, prečo práve až v uvedenom mesiaci k tomuto kroku pristúpila neuviedla. Manžel navrhovateľky vo výpovedi potvrdil, že sa tak stalo, pričom podľa jeho tvrdenia podnetom k tomuto jej odchodu bola ich hádka, kedy sa pohádali kvôli tomu, že mu nedoniesla vodu, keď vonku kosil.

22. Podľa výpovede manžela žalovanej tento sa niekedy v septembri pokúšal navrhovateľku prehovoriť, aby sa vrátila domov, ktorá to však odmietla podľa jeho tvrdení dôvodiac to tým, že chce mať od všetkých chlapov pokoj.

23. Účastníci konania spoločne intímne nežijú asi päť rokov a toho času už ani spoločne nehospodária čo vyplynulo ako z obsahu návrhu navrhovateľky, tak aj z účastníckej výpovede jej manžela.

24. Podľa obsahu návrhu navrhovateľky spolu už ani nekomunikujú, čo potvrdil aj jej manžel vo svojej účastníckej výpovedi, dodávajúc, že pokiaľ jej aj on napíše (SMS), tak mu navrhovateľka neodpovedá.

25. Obaja účastníci deklarovali, že sa chcú dať rozviesť (navrhovateľka v návrhu a manžel v rámci svojej záverečnej reči na pojednávaní).

26. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

27. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

28. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

29. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

30. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

31. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

32. Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine, na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

33. Podľa § 93 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

34. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

35. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné ich manželstvo rozviesť.

36. Navrhovateľka za príčiny rozvratu ich manželstva považuje dlhodobu pretrvávajúcu, nevhodnú a ponížujúcu správanie sa manžela voči nej, ktorý jej v ničom nepomáhal, neustále ju ponižoval, či už výčtkami o jej údajnej (ním tvrdenej) neschopnosti čokoľvek urobiť alebo zriadiť, alebo výčtkami smerujúcimi na jej vzhľad, resp. vizáž, ktoré následne vyúsťovalo do čoraz častejších hádok a to dokonca už aj pre bežné maličkosti. Naproti tomu manžel navrhovateľky nepopierajúc tieto jej tvrdenia, ale len ich bagatelizujúc (podľa neho všetko malo byť len „zo srandy“), za príčiny rozvratu ich manželstva považuje ním tvrdenú a dosiaľ nepreukázanú neveru navrhovateľky a jej údajný alkoholizmus.

37. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

38. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

39. Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva, tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov už v súčasnej dobe neplní, keďže manželia nemajú toho času už žiadne spoločné maloleté deti, na výchove ktorých by sa spoločne podieľali.

40. Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia ako rodina by mali žiť spolu a mali byť mať (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Ani túto funkciu už uvedené manželstvo účastníkov neplní, keďže títo od júla 2023 nevedú spoločnú domácnosť. Z ich vyjadrení je zrejmé, že medzi nimi došlo k úplnej strate dôvery (navrhovateľka vyčíta manželovi jeho

ponižujúce správanie sa voči jej osobe, ktoré tento bagatelizuje, a naopak manžel navrhovateľku zase obviňuje z nevery, ktorú táto aj podľa jeho vlastných slov popiera).

41. Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní, keďže podľa ich zhodných tvrdení minimálne päť rokov spolu nevednú intímny život.

42. Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možnosti, schopností a majetkových pomerov toho-ktorého z manželov. Obaja manželia žijú toho času v rôznych domácnostiach a tak je logické že nemôžu viesť a teda ani nevedú spoločnú domácnosť, čo obaja aj uviedli (navrhovateľka vo svojom návrhu a jej manžel v rámci účastníckej výpovede).

43. Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva vo vzťahu účastníkov tohto konania je daná.

44. Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spolužitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú – npr. žena stále varí a perie aj pre manžela, alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spolužitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

45. Navrhovateľka sa zreteľne a jednoznačne vyjadrila, že nemá záujem na ďalšom trvaní takéhoto ich manželstva a teda, že nemožno z jej strany očakávať obnovenie manželského spolužitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. V konečnom dôsledku odmietaním fungovania aspoň jedného z účastníkov konania v takomto zväzku sa nedocieli reparácia ich vzťahu, ale ten vzťah bude len formálnym zväzkom bez napĺňania základných predpokladov, ktoré manželstvo to má spĺňať. Ani samotný manžel žalobkyne nemá záujem zotrvať v uvedenom manželstve. Trvalosť uvedeného rozvratu signalizuje aj samotná dĺžka ich vzájomného odlúčenia (od júla 2023, t.j. cca 7 mesiacov) ako aj odmietnutie pokusu o obnovenie tohto spolužitia.

46. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná. Súd preto návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

47. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

48. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

49. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

50. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.